

(средина XI века - А.Ф.) не постоје; то није ништа до случајност пошто су монете наравно морале бити коване... Из времена Лава IX постоји само једна монета... Још је чудније да није сачувана ниједна монета Гргура VII..." [41, т. 4, стр. 74, комент. 41].

Куд су нестали сви ти новчићи? О томе нумизматичари имају разноврсне теорије о "економској слабости" Европе, отсуству злата и сл. Могуће да се те чудноватости објашњавају једноставније: неправилним датирањем средњовековних златних монета, пребачених због тога у дубоку древност. "Застој" у римском ковању новца од VIII до XIII века је посебно изненађујући после блиставог (у историји кованог новца) периода Римске империје из I-VI века, чије се златне монете по свом квалитету, прецизности цртежа итд. разликују од аналогних средњовековних монета XI-XIV века само тиме што их традиционална хронологија смешта у почетак наше ере. Истакнимо још један чудан ефекат: у ризницама из X-XIII века (рецимо, на територији древне Русије) практично одсуствују италијанске, француске, шпанске монете из X-XIII века [176]. Међу десетинама хиљада (!) монета тог периода нађене су само појединачне (!) италијанске монете из X-XIII века. У вези са тим конструисане су теорије о одсуству економских и трговачких веза Русије и Италије у том периоду [176, стр. 200-211]. Али тај нумизматички закључак је доспео у контрадикцију са писаним изворима, који прецизно и много говоре о постојању широких трговачко-економских веза [176, стр. 201]. Коментар: "Противречности између нумизматичких и других података су привидне..." [176, стр. 201]. Објашњења, међутим, нису дата. У исто време налазе се многе ризнице са античким монетама. Да нису оне средњовековне? Најзад, постоје ризнице у којима су средњовековне монете помешане са "античким".

Одједном, 1252. године, сасвим неочекивано за традиционалну хронологију и наводно "без припреме", у Риму се "обнавља" обимно ковање златне монете прописне тежине, која у изванредно кратком року постаје међународна валута, потискујући са европског тржишта византијску монету [175]. Ова неочекивана појава италијанске (не само римске) златне монете сматра се у традиционалној хронологији "драматичном променом ситуације која је преовладавала у првој половини средњег века" [175, стр. 20-21].

Приметимо да је од идеје масовног ковања новца јединственим отиском до идеје штампе гравира само један корак, и зато почетак квалификованог ковања новца не може бити много старији од почетка штампања књига.

11. Астрономско датирање и законитости у вези с њим

11.1. Принцип датирања

У данашње време су на основу теорије кретања Месеца [183] састављене рачунске таблице, тзв. канони, на пример [191], у којима су за свако помрачење Сунца и Месеца које се десило у прошлости израчунати датум, појас проласка